

Suvestinė redakcija nuo 2018-04-14 iki 2019-04-19

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [138-5487](#), i. k. 108106ANUTA00O3-187

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
N U T A R I M A S**

**DĖL GAMTINIŲ DUJŲ NAUJŲ VARTOTOJŲ PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ SKAIČIAVIMO
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2008 m. lapkričio 17 d. Nr. O3-187
Vilnius

Vadovaudamasi Gamtinių dujų įstatymo 8 straipsnio 5 dalimi ir 23 straipsnio 3 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija **n u t a r i a** patvirtinti Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodiką (pridedama).

KOMISIJOS PIRMININKAS

VIRGILIJUS PODERYS

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimu
Nr. O3-187 (Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos 2015 m. birželio 18 d. nutarimo
Nr. O3-368 redakcija)

GAMTINIŲ DUJŲ NAUJŲ VARTOTOJŲ, NAUJŲ GAMTINIŲ DUJŲ SISTEMŲ IR BIODUJŲ JĖGAINIŲ PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ NUSTATYMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gamtinių dujų naujų vartotojų, naujų gamtinių dujų sistemų ir biodujų jėgainių prijungimo įkainių nustatymo metodika (toliau – Metodika) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, Naujų gamtinių dujų sistemų, tiesioginių vamzdynų ir biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie veikiančių gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemų tvarkos ir sąlygų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-115 „Dėl Naujų gamtinių dujų sistemų, tiesioginių vamzdynų ir biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie veikiančių gamtinių dujų perdavimo ar paskirstymo sistemų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“, Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1-261 „Dėl Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

2. Ši Metodika taikoma:

2.1. skaičiuojant naujų buitinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainius;

2.2. skaičiuojant naujų nebutinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainius;

2.3. skaičiuojant naujų vartotojų prijungimo įkainį, kai vartotojui reikia padidinti pajėgumus, praplečiant dujų sistemą;

2.4. skaičiuojant biodujų jėgainių prijungimo prie dujų sistemų įkainius;

2.5. skaičiuojant naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo įkainį.

3. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau- Komisija) pagal Metodiką apskaičiuoja ir patvirtina prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainius buitiniams vartotojams. Buitinių vartotojų prijungimo įkainiai gali būti koreguojami ne dažniau kaip kartą per metus.

4. Dujų įmonės kasmet, ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki naujų prijungimo įkainių buitiniams vartotojams įsigaliojimo, pagal šios Metodikos priede pateiktą formą pateikia Komisijai duomenis, reikalingus prijungimo įkainiams suskaičiuoti, išskyrus 4¹ punkte nurodytą atvejį. Dujų įmonei laiku nepateikus skaičiavimams reikalingų duomenų, Komisija gali pratęsti nustatytų buitinių vartotojų prijungimo įkainių galiojimo laiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-107](#), 2018-04-13, paskelbta TAR 2018-04-13, i. k. 2018-06046

4¹. Esant situacijai, kai gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius iki Metodikos įsigaliojimo datos nebuvo prijungęs naujų gamtinių dujų buitinių vartotojų ir dėl to negali pagal šios Metodikos priede pateiktą formą pateikti Komisijai duomenų, reikalingų prijungimo įkainiams

suskaičiuoti, taikomas didžiausią rinkos dalį užimančio gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus Komisijos nustatytas prijungimo įkainis.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-107](#), 2018-04-13, paskelbta TAR 2018-04-13, i. k. 2018-06046

5. Dujų įmonė prijungimo įmokas nebuitiniams vartotojams ir asmenims už naujų gamtinių dujų sistemų prijungimą suskaičiuoja šioje Metodikoje nustatyta tvarka, individualiai kiekvienam naujai prijungiamam nebuitiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai.

6. Prijungimo įkainis skaičiuojamas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

II. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

7. **Prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainis** (toliau – prijungimo įkainis) – Komisijos buitiniams gamtinių dujų vartotojams patvirtinta arba gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus apskaičiuota mokėtina pinigų suma, taikoma nebuitiniams gamtinių dujų vartotojams ar asmenims už naujų gamtinių dujų sistemų prijungimą prie gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus sistemos arba už pajėgumų padidinimą, kai viršijamos gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus ekonomiškai pagrįstos naujų gamtinių dujų vartotojų ar naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo išlaidos, arba už biudujų jėgainės prijungimą gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus apskaičiuota mokėtina pinigų suma.

8. **Naujas gamtinių dujų vartotojas** (toliau – naujas vartotojas) – subjektas, kurio gamtinių dujų sistema pirmą kartą jungiama prie gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus sistemos. Nauju gamtinių dujų vartotoju laikomas ir esamas vartotojas, pageidaujantis didinti dujų suvartojimą, kai nebeužtenka esamos gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos pajėgumų. Gamtinių dujų vartotojai, įsigiję dujofikuotą objektą ar atnaujinantys nutrauktas gamtinių dujų tiekimo sutartis, nelaikomi naujais vartotojais.

9. **Nauja gamtinių dujų sistema** – gamtinių dujų sistema, pirmą kartą jungiama prie esamos gamtinių dujų sistemos, arba esama gamtinių dujų sistema, kurios pajėgumas didinamas, siekiant užtikrinti sistemos naudotojų poreikius.

10. **Biudujų jėgainė** – biudujoms gaminti (gauti), valyti ir paruošti pristatyti į gamtinių dujų sistemą iki biudujų gamintojo ir gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo operatoriaus nuosavybės ribos skirtas įrenginių kompleksas, jungiamas prie gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus sistemos.

11. **Ekonomiškai pagrįstos gamtinių dujų sistemos plėtros ir naujų gamtinių dujų vartotojų prijungimo išlaidos** – naujų gamtinių dujų vartotojų ar naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo išlaidos (investicijos), kurios gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriumi atsiperka per Komisijos nustatytą atsipirkimo laikotarpį ir dėl kurių nedidina nustatytos gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainų viršutinės ribos.

12. **Ekonomiškai pagrįstas naujų gamtinių dujų vartotojų prijungimo išlaidas viršijančios išlaidos** – naujų gamtinių dujų vartotojų ar naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo išlaidų (investicijų) dalis, kuri neatsiperka per Komisijos nustatytą atsipirkimo laikotarpį buitiniams ir nebuitiniams gamtinių dujų vartotojams ir (ar) dėl kurių didina nustatytos gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainų viršutinės ribos.

13. **Gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus investicijų atsipirkimo laikotarpis** (toliau – atsipirkimo laikotarpis) – kalendorinių metų nuo investavimo objekto eksploatavimo pradžios skaičius, per kurį gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus pinigų sratai, susidarantys dėl investicijų į gamtinių dujų sistemos plėtrą ir naujų gamtinių dujų vartotojų sumokėtų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įmokų, padengia gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriaus investicijas.

14. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas ir kiti teisės aktai.

III. ŽYMĖJIMAI

P – nebutinio vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įkainis;
 P_{buit} – buitinių vartotojų prijungimo investicija, viršijanti ekonomiškai pagrįstą investicijų dydį;

I_t – t-aisiais metais dujų įmonės investuojama pinigų suma, tenkanti konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai;

D – diskonto norma;

$S_{\text{nusid}, t}$ – t-aisiais metais gautinos pajamos, skirtos nusidėvėjimo sąnaudoms padengti, patiriamoms nuo įgyvendintos investicijos, tenkančios konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, sukurto turto;

GP_t – investicijų grąža t-aisiais metais nuo įgyvendintos investicijos (sukurto reguliuojamo turto), tenkančios konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai;

T – metų skaičius nuo investicijų projekto įgyvendinimo pradžios iki visiško jo atsipirkimo;

IT_t – sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje, įgyvendinus investicijas, tenkančias konkrečiam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai;

WACC – laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinėms riboms skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma;

S_t – t-aisiais metais patirtinos ribinės sąnaudos dėl naujo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo;

Q_t – t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumai) naujai prijungiamam vartotojui/dujų sistemos operatoriui ar transportuojamo esamomis perdavimo ir (ar) skirstymo sistemomis bendro kiekio (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumų) padidėjimas, susidaręs dėl naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo, ar esamos išplėtimo ir/arba atsiradusių naujų sistemos naudotojų, MWh (perdavimo veikloje – MWh/parą);

PV_0 – nebutinio vartotojo/dujų sistemos operatoriaus nepadengtų faktinių investicijų dabartinė vertė;

FV_n – faktinės investicijos, tenkančios nebutiniam vartotojui/dujų sistemos operatoriui prijungti;

P_f – naujo nebutinio vartotojo/dujų sistemos operatoriaus sumokėtas prijungimo įkainis;

P_b – prijungimo įkainis buitiniams vartotojams;

P_m – prijungimo įkainio dalis, taikoma už kiekvieną dujotiekio metrą;

A – naujam buitiniam vartotojui prijungti tiesiamo dujotiekio atstumas;

$I_{\text{buit}, t}$ – praėjusiais metais dujų įmonės lėšomis atliktos investicijos naujiems buitiniams vartotojams prijungti;

$S_{\text{nusid}, t, \text{buit}}$ – t-aisiais metais gautinos pajamos, skirtos dengti nusidėvėjimo sąnaudoms, patiriamoms nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių naujiems buitiniams vartotojams, sukurto turto;

$GP_{t, \text{buit}}$ – investicijų grąža nuo naujiems buitiniams vartotojams prijungti įgyvendintos investicijos (sukurto reguliuojamo turto);

$IT_{t, \text{buit}}$ – įgyvendinus investicijas buitiniams vartotojams, sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje;

$Q_{t, \text{buit}}$ – t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis naujai prijungtiems buitiniams vartotojams;

$L_{\text{buit}, t}$ – praėjusiais metais prijungtiems buitiniams vartotojams nutiestų skirstymo sistemų ilgis;

$S_{t, \text{buit}}$ – t-aisiais metais patirtinos ribinės sąnaudos dėl naujų buitinių vartotojų prijungimo;

I_K – investicijų projekte numatytos investicijos naujiems vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti;

A_i – dujų sistemos ilgis nuo i-tojo naujo vartotojo sistemos prijungimo taško iki esamos dujų sistemos;

G_i – i-tajam naujam vartotojui/dujų sistemos operatoriui reikiami dujų transportavimo pajėgumai vartotojo sistemos prijungimo taške;

n – naujų vartotojų skaičius investicijų projekte;

P_{kvalt} – naujai dujofikuojamo kvartalo buitinių vartotojų prijungimo įkainis;

$P_{\text{buit, past}}$ – prijungimo įkainio dalis, kuri taikoma nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų;

L_p – papildomų metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui;

L_{kvalt} – naujai dujofikuojamo kvartalo dujotiekio ilgis;

n_b – naujai dujofikuojamo kvartalo buitinių vartotojų skaičius;

n_{buit} – buitinių vartotojų, prijungtų per paskutinius 4 ketvirčius iki buitinių vartotojų prijungimo įkainiams skaičiuoti pateikimo, skaičius;

k_{past} – įgyvendintų investicijų buitiniams vartotojams prijungti dalies, nepriklausančios nuo tiesiamų dujotiekių buitiniams vartotojams prijungti ilgio, koeficientas. Šį koeficientą apskaičiuoja dujų įmonės, atsižvelgdamos į investicijas buitiniams vartotojams prijungti, įgyvendintas per paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų prijungimo įkainiams skaičiuoti pateikimo;

$I_{\text{lik, BNS}}$ – likutinė bendrojo naudojimo sistemos turto vertė prijungimo įkainių skaičiavimo momentu;

G_{vart} – naujiems vartotojams/dujų sistemos operatoriams reikalingi dujų transportavimo pajėgumai vartotojo sistemos prijungimo taške, (m^3/h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebutiniams vartotojams);

G_{BNS} – bendrojo naudojimo sistemos techniniai pajėgumai sujungimo su skirstymo įmonės dujų sistema taške, (m^3/h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebutiniams vartotojams/dujų sistemos operatoriams);

L_{vart} – bendrojo naudojimo sistemos ilgis nuo naujo vartotojo sistemos prijungimo taško iki skirstymo įmonės sistemos, m;

L_{BNS} – visas bendrojo naudojimo sistemos ilgis, m;

P_{b_i} – biudžetų įgėgainės prijungimo įkainis;

DK – atliktų darbų kaina, skirta biudžetų įgėgainėms prijungti prie perdavimo ar skirstymo sistemos.

IV. PAGRINDINIAI INVESTICIJŲ Į DUJŲ SISTEMAS RODIKLIAI

15. Investicijų į dujų sistemų statybą atsipirkimo laikotarpis:

- nebutiniams vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai – 15 metų;
- buitiniams vartotojams – 20 metų.

16. Naujų investicijų, skirtų naujiems vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti, eksploatacinės sąnaudos turi būti suskaičiuojamos ribinių sąnaudų principu, skaičiavimuose naudojant dujų įmonės patiriamas pagrįstas sąnaudas prijungimo įkainio skaičiavimo metais. Ribinių sąnaudų skaičiavimo principai turi būti suderinti su Komisija.

17. Investicijų naujam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti ribinės sąnaudos (S_t) susideda iš:

17.1. nusidėvėjimo sąnaudų, patiriamų nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, arba sąnaudų, patiriamų nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių naujiems buitiniams vartotojams;

17.2. eksploatacinių sąnaudų;

17.3. turto mokesčio sąnaudų, patiriamų nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, arba sąnaudų, patiriamų nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių naujiems buitiniams vartotojams;

17.4. kitų investicijų projekto sąnaudų.

18. Nusidėvėjimo sąnaudos apskaičiuojamos pagal Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos priede nustatytus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus. Šios sąnaudos skaičiuojamos taikant tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo metodą.

19. Turto mokesčio sąnaudos skaičiuojamos vadovaujantis teisės aktais.

V. PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ SKAIČIAVIMAS NEBUTINIAMS VARTOTOJAMS IR NAUJOMS GAMTINIŲ DUJŲ SISTEMOMS

20. Dujų įmonė, skaičiuodama prijungimo įkainį, įvertina naujo nebutinio vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo investicijų atsipirkimą bei naujo nebutinio vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įtaką atitinkamų reguliuojamų paslaugų kainų viršutinėms riboms.

21. Nustatomas toks mokėtinas prijungimo įkainio dydis, kad būtų užtikrintas investicijų projekto atsipirkimas per atsipirkimo laikotarpį nebutiniams vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai ir atitinkamų reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos nedidėtų.

22. Nebutinio vartotojo ir naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įkainis (P), užtikrinantis investicijų projekto atsipirkimą per atsipirkimo laikotarpį, skaičiuojamas pagal formulę:

$$P = \sum_{t=1}^T \frac{I_t}{(1+D)^{t-1}} - \sum_{t=1}^T \frac{S_{nusi,t} + GP_t}{(1+D)^{t-1}} \quad (1)$$

čia:

I_t – t-aisiais metais dujų įmonės investuojama pinigų suma, tenkanti konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, Eur;

D – diskonto norma, proc.;

$S_{nusi,t}$ – t-aisiais metais gautinos pajamos, skirtos nusidėvėjimo sąnaudoms padengti, patiriamoms nuo įgyvendintos investicijos, tenkančios konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, sukurto turto, Eur;

GP_t – investicijų grąža t-aisiais metais nuo įgyvendintos investicijos (sukurto reguliuojamo turto), tenkančios konkrečiam naujam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, Eur;

T – metų skaičius nuo investicijų projekto įgyvendinimo pradžios iki visiško jo atsipirkimo.

23. Skaičiuojant naujo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos atsiperkamumą, investicijų grąža (GP_t) apskaičiuojama pagal formulę:

$$GP_t = IT_t \times WACC \quad (2)$$

čia:

IT_t – sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje, įgyvendinus investicijas, tenkančias konkrečiam nebutiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, Eur;

$WACC$ – laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinėms riboms skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta

(pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų gražos norma, proc.

24. Diskonto norma (D), įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naująjį vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinėms riboms skaičiuoti naudotai investicijų gražos normai ($WACC$). Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų gražos norma.

25. Suskaičiavus prijungimo įkainį, užtikrinantį investicijų projekto atsipirkimą per numatytą laiką, įvertinama investicijų naujam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti įtaka skaičiavimo metu galiojančiai dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainos viršutinei ribai. Tuo tikslu pagal investicijų naujam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti duomenis suskaičiuojamas 15 metų vidutinis individualus tarifas ($K_{nebut/sist}$):

$$K_{nebut/sist} = \frac{\sum_{t=1}^{15} (S_t + IT_t \times WACC)}{\sum_{t=1}^{15} Q_t} \quad (3)$$

čia:

S_t – t-aisiais metais dėl naujo nebuitinio vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo patirtinos ribinės sąnaudos, Eur;

IT_t – sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje, įgyvendinus investicijas, tenkančias konkrečiam nebuitiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, Eur;

$WACC$ – laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, Komisijos nustatytų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinėms riboms skaičiuoti naudota investicijų gražos norma. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai perdavimo ar skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų gražos norma, proc.;

Q_t – t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumai) naujai prijungiamam vartotojui/dujų sistemos operatoriui ar transportuojamo esamomis perdavimo ir (ar) skirstymo sistemomis bendro kiekio (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumų) padidėjimas, susidaręs dėl naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo, ar esamos išplėtimo ir/arba atsiradusių naujų sistemos naudotojų, MWh (perdavimo veikloje – MWh/parą).

26. Skaičiuojant naujo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įkainį, įvertinama šio vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įtaka perdavimo ir (ar) skirstymo kainos viršutinei ribai, t. y. suskaičiuotas individualus naujo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos tarifas yra lyginamas su laikotarpiu, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, nustatyta dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainos viršutine riba. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją ar naują gamtinių dujų sistemą, dujų perdavimo ar skirstymo kainų viršutinės ribos nėra nustatytos, skaičiuojant individualų naujo vartotojo ar naujos gamtinių dujų sistemos tarifą, remiamasi skaičiavimo metu galiojančiomis perdavimo ar skirstymo kainų viršutinėmis ribomis.

27. Jeigu pagal (3) formulę suskaičiuotas vidutinis individualus tarifas viršija galiojančią dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainos viršutinę ribą, pagal (1) formulę apskaičiuotas prijungimo įkainis didinamas tiek, kad vidutinis individualus tarifas neviršytų galiojančios dujų perdavimo ir (ar) skirstymo kainos viršutinės ribos euro cento tikslumu.

28. Jeigu pagal 27 punktą suskaičiuotas prijungimo įkainis yra didesnis už naujam vartotojui prijungti būtinas investicijas, prijungimo prašymas gali būti atmetamas kaip ekonomiškai nepagrįstas. Kai statytojų prašymu dujų sistemos nurodytoje teritorijoje statomos nenumačius vartotojų (parengiant teritorijos infrastruktūrą būsimai plėtrai), prijungimo įkainis prilyginamas vartotojui prijungti reikalingam investicijų dydžiui. Tuo atveju, kai dėl naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo esamomis perdavimo ir (ar) skirstymo sistemomis transportuojamas bendras dujų kiekis (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumai) dėl naujų sistemos naudotojų nepadidėja, t. y. naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo sutartyje nenustatomi įsipareigojimai dėl minimalių papildomų transportuotinių dujų kiekių ir pajėgumų, tai naujos gamtinių dujų sistemos prijungimo įkainis prilyginamas naujai gamtinių dujų sistemai prijungti reikalingam investicijų dydžiui.

29. Vartotojo ar asmens, prijungiančio naują gamtinių dujų sistemą, prijungimo sutartyje nustatomas minimalus nebuitinio vartotojo ar nauja gamtinių dujų sistema transportuotinas dujų kiekis ir pajėgumai, kuriems esant prijungtas naujas vartotojas ar nauja gamtinių dujų sistema nedidina kainos viršutinės ribos esamiems vartotojams, bei minimalių nebuitinio vartotojo ar gamtinių dujų sistemos transportuotinių dujų kiekių ir pajėgumų mokesčio apskaičiavimo tvarka ir mokėjimo periodiškumas, jeigu naujas vartotojas ar asmuo, prijungiantis naują gamtinių dujų sistemą, transportuoja mažesnius kiekius ar užsako mažesnius pajėgumus nei nustatyta naujo vartotojo prijungimo sutartyje.

30. Jei dujų įmonės įgyvendintų investicijų, tenkančių konkrečiam naujam nebuitiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai, faktinė vertė, įvykdžius viešuosius pirkimus, skiriasi nuo sąmatinės vertės daugiau kaip 3 proc., bet ne mažiau kaip 145 eurai, dujų įmonė naujam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungimo įkainį apskaičiuoja pagal faktiškai įgyvendintos investicijos dydį. Didesnis prijungimo įkainis gali būti nustatomas ir tuo atveju, jei faktinės vertės padidėjimą lėmė papildomų, sąmatoje nenumatytų darbų, būtinų nebuitiniam vartotojui ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti, poreikis, kuris objektyviai negalėjo būti numatytas rengiant sąmatą, arba sąmatoje numatytų darbų pabrangimas, susijęs su ekonominiais prekių ir paslaugų rinkos procesais.

31. Dujų įmonės turi teisę nebuitiniams vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai taikyti mažesnę prijungimo įkainį nei apskaičiuotą pagal (1) formulę, užtikrindamos, kad investicijos naujiems vartotojams ar naujai gamtinių dujų sistemai prijungti nedidins kainos viršutinės ribos esamiems vartotojams.

32. Metodikos 31 punkte numatytą nuostatą dujų įmonės gali taikyti konkretų laikotarpį apibrėžtoje teritorijoje ir neturi diskriminuoti naujų vartotojų ir (ar) asmenų, prijungiančių naujas gamtinių dujų sistemas. Kriterijai, kuriais vadovaudamasis dujų įmonės taikytų mažesnę prijungimo įkainį, turi būti objektyvūs ir nediskriminuojantys.

33. Mažesnio prijungimo įkainio taikymo dydį, laikotarpį bei apibrėžtą šių įkainių taikymo teritoriją dujų įmonės, suderinusios su Komisija, paskelbia viešai.

34. Jei naujas nebuitinis vartotojas/dujų sistemos operatorius per 3 metus nuo prijungimo sutartimi prisiimtų įsipareigojimų įsirengti vartotojo dujų sistemą datos jos neįsirengė ir (ar) gamtinių dujų nevartoja, tai dujų įmonė įvertina naujam nebuitiniam vartotojui tenkančias faktines investicijas, jo jau sumokėtą prijungimo įkainį, suskaičiuoja nepadengtą faktinių investicijų dabartinę vertę, o naujas nebuitinis vartotojas ją sumoka. Nepadengtų faktinių investicijų dabartinę vertę apskaičiuojama pagal formulę:

$$PV_o = (FV_n - P_f) \times (1 + D)^m \quad (4)$$

čia:

PV_o – nepadengtų faktinių investicijų dabartinė vertė, Eur;

FV_n – faktinės investicijos, tenkančios nebuitiniam vartotojui prijungti, Eur;

P_f – naujo nebuitinio vartotojo sumokėtas prijungimo įkainis, Eur;

D – sutarties sudarymo metu galiojusi diskonto norma, proc.;

m – laiko periodas metais, skaičiuojant nuo dujų įmonės investicijų, skirtų naujam vartotojui prijungti, užbaigimo iki metų imtinai, kada būtų apmokama nepadengtų faktinių investicijų dabartinė vertė.

35. Naujam nebuitiniam vartotojui/dujų sistemos operatoriui sumokėjus pagal (4) formulę dujų įmonės apskaičiuotą nepadengtų faktinių investicijų dabartinę vertę, naujo vartotojo prijungimo sutartis dujų įmonės ir naujo nebuitinio vartotojo susitarimu nutraukiama.

VI. PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ SKAIČIAVIMAS BUITINIAMS VARTOTOJAMS

36. Buitinių vartotojų prijungimo įkainiai yra nustatomi pagal šio skirsnio nuostatas atskirai:

– buitiniams vartotojams, suvartojantiems iki 500 m^3 per metus arba dujas naudosiantiems buitinėms viryklėms;

– buitiniams vartotojams, suvartojantiems daugiau kaip 500 m^3 per metus arba dujas naudosiantiems vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti.

37. Buitiniams vartotojams prijungimo įkainis (P_b) susideda iš dviejų dalių ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$P_b = P_{\text{buit, past}} + P_m \times A \quad (5)$$

čia:

$P_{\text{buit past}}$ – prijungimo įkainio dalis, taikoma nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, Eur;

P_m – prijungimo įkainio dalis, kuri taikoma už kiekvieną dujotiekio metrą, Eur;

A – naujam buitiniam vartotojui prijungti tiesiamo dujotiekio ilgis, metrais.

38. Prijungimo įkainio buitiniams vartotojams dalis, nepriklausanti nuo prijungimo atstumo $P_{\text{buit past}}$, yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$P_{\text{buit, past}} = \frac{P_{\text{buit}} \cdot k_{\text{past}}}{n_{\text{buit}}} \quad (6)$$

čia:

$P_{\text{buit, past}}$ – prijungimo įkainio dalis, kuri taikoma nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, Eur;

P_{buit} – buitinių vartotojų prijungimo investicija, viršijanti ekonomiškai pagrįstą investicijų dydį, Eur;

k_{past} – įgyvendintų investicijų buitiniams vartotojams prijungti dalies, nepriklausančios nuo tiesiamų dujotiekių buitiniams vartotojams ilgio, koeficientas. Šį koeficientą apskaičiuoja dujų įmonės, atsižvelgdamos į investicijas buitiniams vartotojams prijungti, įgyvendintas per paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų prijungimo įkainiams skaičiuoti pateikimo;

n_{buit} – buitinių vartotojų, prijungtų per paskutinius 4 ketvirčius iki buitinių vartotojų prijungimo įkainiams skaičiuoti pateikimo, skaičius.

39. Prijungimo įkainio buitiniams vartotojams dalis už vartotojui kiekvieną reikalingą nutiesti metrą P_m apskaičiuojama pagal formulę:

$$P_m = \frac{P_{\text{buit}} \cdot (1 - k_{\text{past}})}{L_{\text{buit, t}}} \quad (7)$$

čia:

P_{buit} – buitinių vartotojų prijungimo investicija, viršijanti ekonomiškai pagrįstą investicijų dydį, Eur;

k_{past} – įgyvendintų investicijų buitiniams vartotojams prijungti dalies, nepriklausančios nuo tiesiamų dujotiekių buitiniams vartotojams ilgio, koeficientas. Šį koeficientą apskaičiuoja dujų įmonės, atsižvelgdamos į investicijas buitiniams vartotojams prijungti, įgyvendintas per paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų prijungimo į kainiams skaičiuoti pateikimo;

$L_{buit, t}$ – praėjusius 4 ketvirčius prijungtiems buitiniams vartotojams nutiestų skirstymo sistemų ilgis, metrais.

40. Buitinių vartotojų prijungimo į kainio investicija, viršijanti ekonomiškai pagrįstą investicijų dydį (P_{buit}), skaičiuojama pagal Metodikos (8) formulę, kaip vidutinis į kainis, įvertinus praėjusių 4 ketvirčių prieš naujų vartotojų prijungimo į kainio skaičiavimą investicijas naujiems buitiniams vartotojams prijungti, indeksuotas Statistikos departamento skelbiamu metiniu inžinerinių tinklų statybos kainų pokyčiu, naujų buitinių vartotojų suvartotinus kiekius, ribines sąnaudas prijungimo į kainių skaičiavimo laikotarpiu, investicijų grąžą bei investicijų atsipirkimo laikotarpį:

$$P_{buit} = \max \left((1 + IND) \cdot I_{buit} - \sum_{t=1}^T \frac{S_{nused, t, buit} + GP_{t, buit}}{(1 + D)^{t-1}}; 0 \right) \quad (8)$$

čia:

$I_{buit, t}$ – per praėjusius 4 ketvirčius dujų įmonės lėšomis atliktos investicijos naujiems buitiniams vartotojams prijungti, Eur;

$S_{nused, t, buit}$ – t-aisiais metais gautinos pajamos, skirtos nusidėvėjimo sąnaudoms padengti, patiriamoms nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių naujiems buitiniams vartotojams, sukurto turto, Eur;

D – diskonto norma, proc.;

$GP_{t, buit}$ – investicijų grąža nuo naujiems buitiniams vartotojams prijungti įgyvendintos investicijos (sukurto reguliuojamo turto), Eur, apskaičiuojamas pagal (9) formulę. Skaičiuojant investicijų grąžą, taikomi vidutiniai paskutinių 4 ketvirčių prieš prijungimo į kainio skaičiavimą faktiniai buitinių vartotojų rodikliai;

T – metų skaičius nuo investicijų projekto įgyvendinimo pradžios iki visiško jo atsipirkimo;

IND – metinis inžinerinių tinklų statybos kainų pokytis, apskaičiuotas paskutinių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbiamų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksų inžineriniams tinklams vidurkį lyginant su ankstesnių 12 mėnesių Statistikos departamento skelbiamų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksų inžineriniams tinklams vidurkiu, proc.

41. Skaičiuojant naujų buitinių vartotojų prijungimo investicijų atsipirkimą, investicijų grąžą ($GP_{t, buit}$) yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$GP_{t, buit} = IT_{t, buit} \times WACC \quad (9)$$

čia:

$IT_{t, buit}$ – įgyvendinus investicijas, buitiniams vartotojams sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje, Eur;

$WACC$ – laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją, Komisijos nustatytos skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją, dujų skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma, proc.

42. Suskaičiavus buitiniams vartotojams prijungimo įkainį, užtikrinantį investicijų projekto atsipirkimą per atsipirkimo laikotarpį, įvertinama investicijų naujiems buitiniams vartotojams prijungti įtaka skaičiavimo metu galiojančiai dujų skirstymo kainos viršutinei ribai. Tuo tikslu pagal investicijų naujiems buitiniams vartotojams prijungti duomenis suskaičiuojamas vidutinis individualus tarifas (K_{buit}) pagal formulę:

$$K_{buit} = \frac{S_{t,buit} + IT_{t,buit} \times WACC}{Q_{t,buit}} \quad (10)$$

čia:

$S_{t,buit}$ – t-aisiais metais patirtinos ribinės sąnaudos dėl naujų buitinių vartotojų prijungimo, Eur;

$IT_{t,buit}$ – įgyvendinus investicijas buitiniams vartotojams, sukurto reguliuojamo turto likutinė vertė t-ųjų metų pabaigoje, Eur;

WACC – laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją, Komisijos nustatytos skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma. Jeigu laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naują vartotoją, dujų skirstymo kainos viršutinė riba nėra nustatyta (pakoreguota), remiamasi paskutinei galiojančiai skirstymo kainos viršutinei ribai skaičiuoti naudota investicijų grąžos norma, proc.;

$Q_{t,buit}$ – t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis naujai prijungtiems buitiniams vartotojams, MWh.

43. Suskaičiuotas naujų buitinių vartotojų dujų skirstymo tarifas lyginamas su skaičiavimo metu galiojančia dujų skirstymo kainos viršutine riba.

44. Jeigu pagal (10) formulę suskaičiuotas vidutinis naujų buitinių vartotojų dujų skirstymo tarifas viršija galiojančią dujų skirstymo kainos viršutinę ribą, pagal (8) formulę apskaičiuotas prijungimo įkainis naujiems buitiniams vartotojams didinamas tiek, kad vidutinis šių vartotojų tarifas neviršytų galiojančios dujų skirstymo kainos viršutinės ribos cento tikslumu.

45. Prijungimo įkainių skaičiavimuose naudojami buitinių vartotojų suvartotini kiekiai apskaičiuojami įvertinant vidutinius jau esamų buitinių dujų vartotojų suvartojimo rodiklius.

46. Skaičiuojant prijungimo įkainį naujiems buitiniams vartotojams, dujas naudosiantiems daugiabučiuose namuose, dujų įmonės pagal (5) formulę apskaičiuotas prijungimo įkainis padalijamas iš prie dujų skirstymo sistemos (dujų sistemos įvado į atskirą laiptinę) galimo prijungti naujų vartotojų (butų) skaičiaus, įskaitant ir jau prijungtus naujus vartotojus (butus). Naujieji butiniai vartotojai, dujas naudosiantys daugiabučiuose namuose, dujų įmonės apskaičiuotą prijungimo įkainį turi sumokėti jungdamiesi prie dujų sistemos ar daugiabučio namo vartotojų sistemos, nepriklausomai nuo prijungimo momento.

47. Jei dujų įmonės faktinis nutiestas dujotiekio ilgis, tenkantis konkrečiam naujam buitiniam vartotojui, skiriasi nuo planuojamo daugiau kaip 1 metru, dujų įmonė naujam buitiniam vartotojui prijungimo įkainį apskaičiuoja pagal faktiškai nutiesto dujotiekio ilgį. Jei susidaręs skirtumas yra mažesnis nei 1 metras, dujų įmonė prijungimo įkainio buitiniam vartotojui neperskaičiuoja.

VII. NAUJO VARTOTOJO PRIJUNGIMO INVESTICIJOS

48. Investicijos į dujų sistemų plėtrą konkrečioje teritorijoje pateikiamos dujų įmonės rengiamame investicijų projekte ir apskaičiuojamos pagal detalią sąmatą.

49. Tuo atveju, kai prijungdama naują vartotoją (vartotojus) dujų įmonė, įvertinusi dujų sistemų perspektyvinę plėtrą, tiesia dujotiekius, užtikrinančius didesnius pajėgumus, nei reikia naujiems vartotojams prijungti, investicijos, reikalingos naujiems vartotojams, įvertinamos sudarant

atskirą sąmatą tokiai dujų sistemai, kuri optimaliai užtikrintų tik naujiems vartotojams reikalingus pajėgumus. Skaičiuodama prijungimo įmoką vartotojams, kurie bus prijungiami prie šių dujų sistemų, atlikdama naujas investicijas, dujų įmonė turi teisę pridėti ir jau atliktų 3 metų investicijų dalį, kuri buvo būtina, norint vartotojui užtikrinti jo pageidaujamus pajėgumus.

50. Kai investicijų projekte numatytos reikalingos investicijos naujiems vartotojams/dujų sistemos operatoriams prijungti apima daugiau nei vieną vartotoją, tai investicijos konkrečiam vartotojui prijungti (I_i), kuriomis sukuriama dujų perdavimo ar skirstymo sistemos pajėgumai konkrečiam naujo vartotojo sistemos prijungimo taške, skaičiuojamos pagal formulę:

$$I_i = I_K \times \frac{A_i \times G_i}{\sum_{i=1}^n (A_i \times G_i)} \quad (11)$$

čia:

I_K – investicijų projekte numatytos investicijos naujiems vartotojams prijungti, Eur;

A_i – dujų sistemos ilgis nuo i-tojo naujo vartotojo sistemos prijungimo taško iki esamos dujų sistemos, m;

G_i – i-tajam naujam vartotojui reikalingi dujų transportavimo pajėgumai vartotojo sistemos prijungimo taške, (m^3/h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebuitiniams vartotojams);

n – naujų vartotojų skaičius investicijų projekte.

51. Kai yra dujofikuojamas naujas kvartalas (teritorija, kurioje numatomas individualių namų masyvas), dujų įmonė turi įvertinti potencialių buitinių dujų vartotojų skaičių. Šiems vartotojams prijungimo įkainis skaičiuojamas įvertinant kvartalo dujifikavimo pradžioje apskaičiuotą metrų skaičių, tenkantį vienam naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui (L_p). Nuo kvartalo dujifikavimo pradžios taikomas naujai dujofikuojamo kvartalo buitinių vartotojų prijungimo įkainis ($P_{kvi} A_t$) apskaičiuojamas:

$$P_{kvar,t} = P_{buit,past} + L_p \times P_m \quad (12)$$

čia:

$P_{buit, past}$ – t-aisiais metais galiojanti prijungimo įkainio dalis, kuri taikoma nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, Eur;

L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui, metrais;

P_m – t-aisiais metais galiojanti prijungimo įkainio dalis, kuri taikoma už kiekvieną dujotiekio metrą, Eur.

52. Metrų skaičius, tenkantis vienam naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui, apskaičiuojamas:

$$L_p = \frac{L_{kvar}}{n_b} \quad (13)$$

čia:

L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui;

L_{kvar} – naujai dujofikuojamo kvartalo dujotiekio ilgis;

n_b – naujai dujofikuojamo kvartalo buitinių vartotojų skaičius.

53. Kai dujofikuojamas naujas kvartalas, buitinis vartotojas, sudaręs naujojo buitinio vartotojo prijungimo sutartį, sumoka prijungimo įkainio dalį už dujotiekio ilgį, apskaičiuotą pagal

(13) formulę ir įkainio dalį už tik šiam naujam vartotojui skirtus dujų sistemos atšakos (įvado) metrus bei prijungimo įkainio dalį, nepriklausančią nuo prijungimo atstumo.

VIII. PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ SKAIČIAVIMAS JUNGiantis PRIE BENDROJO NAUDOJIMO SISTEMŲ

54. Vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininkas privalo leisti prijungti naujų vartotojų sistemas.

55. Vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininkas apskaičiuoja prijungimo, atsižvelgiant į likutinę bendrojo naudojimo sistemos vertę, vietinės bendrojo naudojimo sistemos, reikalingos dujoms transportuoti konkrečioms naujiems vartotojams, atstumą bei reikalingus naujiems vartotojams prijungti pajėgumus pagal formulę:

$$P_{BNS} = I_{lik, BNS} \times \frac{L_{vart}}{L_{BNS}} \times \frac{G_{vart}}{G_{BNS}}$$

(14)

čia:

$I_{lik, BNS}$ – likutinė vietinės bendrojo naudojimo sistemos turto vertė prijungimo įkainių skaičiavimo momentu, tūkst. Eur;

G_{vart} – naujiems vartotojams reikalingi dujų transportavimo pajėgumai vartotojo sistemos prijungimo taške, (m^3/h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebuitiniams vartotojams);

G_{BNS} – vietinės bendrojo naudojimo sistemos techniniai pajėgumai sujungimo su skirstymo įmonės dujų sistema taške, (m^3/h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebuitiniams vartotojams);

L_{vart} – vietinės bendrojo naudojimo sistemos ilgis nuo naujo vartotojo sistemos prijungimo taško iki skirstymo įmonės sistemos, m;

L_{BNS} – visas vietinės bendrojo naudojimo sistemos ilgis, m.

56. Bendrojo naudojimo sistemos likutinė vertė prijungimo įkainių skaičiavimo momentu apskaičiuojama bendrojo naudojimo sistemos įsigijimo (statybos) vertę, kuri pagrindžiama pirkimo dokumentais (PVM sąskaitomis-faktūromis, sąskaitomis, atliktų darbų aktais, sutartimis ir pan.), parodančiais statyboms išleistų pinigų sumą, mažinant sukauptu nusidėvėjimu per laikotarpį nuo bendrojo naudojimo sistemos statybos metų iki prijungimo įkainio skaičiavimo metų imtinai. Sukauptas nusidėvėjimas turi būti apskaičiuojamas taikant Komisijos nustatytus nusidėvėjimo normatyvus.

57. Jeigu vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininkas dėl objektyvių priežasčių negali nustatyti šios sistemos statybos vertės, tuomet jis turi kreiptis į skirstymo sistemos operatorių, prie kurio tinklų prijungta vietinė bendrojo naudojimo sistema, dėl vietinės bendrojo naudojimo sistemos įsigijimo (statybos) vertės apskaičiavimo pagal skirstymo sistemos operatoriaus turimus duomenis.

58. Skirstymo įmonė, atsižvelgdama į vietinės bendrojo naudojimo sistemos pateiktus duomenis apie bendrojo naudojimo sistemą (statybos metus, dujotiekių skersmenį, ilgį ir pan.) bei šios sistemos statybos laikotarpiu galiojusius palyginamų skirstymo sistemų statybos įkainius, pagal Komisijos nustatytus nusidėvėjimo normatyvus apskaičiuoja vietinės bendrojo naudojimo sistemos likutinę vertę. Skaičiavimus dujų skirstymo įmonė privalo pateikti vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininkui.

59. Vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininko apskaičiuotą prijungimo įkainio dydį, dujų įmonė padalija naujiems vartotojams, prisijungiantiems prie skirstymo sistemos per vietinę bendrojo naudojimo sistemą, pagal jų užsakomus pajėgumus, kiekį ar kitus objektyvius nediskriminacinius rodiklius.

60. Apskaičiuotą ir naujiems vartotojams padalytą prijungimo prie vietinės bendrojo naudojimo sistemos įkainį nauji vartotojai sumoka jos savininkui per dujų skirstymo įmonę, mokėdami kartu su šios įmonės apskaičiuotu prijungimo įkainiu.

61. Dujų skirstymo įmonė iš naujų vartotojų gautus apmokėjimus už prijungimo įkainį prie vietinės bendrojo naudojimo sistemos perduoda vietinės bendrojo naudojimo sistemos savininkui.

IX. BIODUJŲ JĖGAINIŲ PRIJUNGIMAS PRIE GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO AR SKIRSTYMO SISTEMOS

62. Biodujų jėgainių prijungimas prie gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemų yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

63. Gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatorius apskaičiuoja biodujų jėgainės prijungimo įkainį, kuris lygus 60 proc. rangovo, laimėjusio dujų sistemų operatoriaus paskelbtą viešąjį pirkimą dėl šių jėgainių prijungimo prie dujų sistemų, atliktų darbų kainos, t. y. techninio ar darbo projekto paruošimo, įrenginių įsigijimo, sumontavimo, derinimo darbų, objekto užbaigimo darbų atlikimo bei kitų su prijungimu prie dujų sistemos susijusių išlaidų.

64. Biodujų jėgainėms prijungti prie gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos pritaikytą nuolaidą Komisija įvertina nustatydamas sistemos operatoriaus paslaugų kainas, vadovaudamasi teisės aktų nustatyta tvarka.

65. Tam, kad būtų nustatyta atliktų darbų kaina, kuri skirta biodujų jėgainėms prijungti prie perdavimo ar skirstymo sistemos, kai dujų įmonės investicijų projekte numatytos prijungimo investicijos apima daugiau kaip vieną naująjį vartotoją, įskaitant ir biodujų jėgainių prijungimą, taikomas Metodikos 50 punkte nustatytas atliktų darbų kainos (investicijų) skaičiavimo principas.

66. Biodujų jėgainių prijungimo įkainis (P_{bl}) skaičiuojamas pagal formulę:

$$P_{bl} = DK \times 0,6 \quad (15)$$

čia:

DK – dujų įmonės apskaičiuota atliktų darbų kaina, skirta biodujų gamybos įrenginiams prijungti prie perdavimo ar skirstymo sistemos, Eur.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67. Komisijai nustačius, kad dujų įmonės nevykdo ar netinkamai vykdo Metodikoje nustatytas sąlygas, šios įmonės atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

68. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Metodikos laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-256](#), 2012-09-21, Žin., 2012, Nr. 111-5669 (2012-09-26), i. k. 112106ANUTA0003-256

Nr. [03-368](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09815

Gamtinių dujų naujų vartotojų, naujų gamtinių dujų sistemų ir biudujų jėgainių prijungimo įkainių nustatymo metodikos priedas

(Naujų buitinių vartotojų prijungimo įkainio skaičiavimo lentelės forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės teisinė forma, buveinės adresas, telefonas, faksas, el. paštas, registro, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys, pavadinimas, įmonės kodas, PVM mokėtojo kodas)

NAUJŲ BUITINIŲ VARTOTOJŲ PRIJUNGIMO ĮKAINIO SKAIČIAVIMO LENTELĖ

20.....m.....d. Nr.

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Rodikliai	Mato vnt.	20__
1.	Investicijos naujiems buitiniams vartotojams prijungti iš viso:	Eur	
1.1.	Praėjusių 4 ketvirčių dujų įmonės atliktos investicijos naujiems buitiniams vartotojams prijungti, iš viso: (išvardinti pagal filialus)*	“	
1.1.1.	iš jų: buitiniams vartotojams, suvartojantiems iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojantiems buitinėms viryklėms	“	
1.1.2.	iš jų: buitiniams vartotojams, suvartojantiems daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojantiems vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
1.2.	Naujų buitinių vartotojų sumokėti prijungimo įkainiai iš viso: (išvardyti pagal filialus)*	“	
1.2.1.	iš jų: buitinių vartotojų, suvartojančių iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių buitinėms viryklėms	“	
1.2.2.	iš jų: buitinių vartotojų, suvartojančių daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
2.	Dujų įmonės nutiestų dujų sistemų buitiniams vartotojams ilgis iš viso: (išvardyti pagal filialus)*	m	
2.1.	iš jų: buitiniams vartotojams, suvartojantiems iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojantiems buitinėms viryklėms	“	
2.2.	iš jų: buitiniams vartotojams, suvartojantiems daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojantiems vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
3.	Prijungtų naujų buitinių vartotojų skaičius iš viso: (išvardyti pagal filialus)*	vart. sk.	
3.1.	iš jų: buitiniai vartotojai, suvartojantys iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojančios buitinės viryklės	“	
3.2.	iš jų: buitiniai vartotojai, suvartojantys daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojančios vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
4.	Naujų buitinių vartotojų gamtinių dujų suvartojimas iš viso:	tūkst. m ³ /1 vart.	
4.1.	iš jų: buitiniai vartotojai, suvartojantys iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojančios buitinės viryklės	“	

4.2.	iš jų: buitiniai vartotojai, suvartojantys daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojančios vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
5.	Naujų buitinių vartotojų ribinės eksploatacinės sąnaudos iš viso:	Eur/km	
5.1.	iš jų: buitinių vartotojų, suvartojančių iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių buitiniams viryklėms	“	
5.2.	buitinių vartotojų, suvartojančių daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
6.	Naujų buitinių vartotojų metinės nusidėvėjimo sąnaudos iš viso:	Eur	
6.1.	iš jų: buitinių vartotojų, suvartojančių iki 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių buitiniams viryklėms	“	
6.2.	buitinių vartotojų, suvartojančių daugiau kaip 500 m ³ per metus arba dujas naudojančių vandeniui ir (arba) patalpoms šildyti	“	
7.	Išgyvendintų investicijų buitiniams vartotojams dalis, nepriklausanti nuo tiesiamų dujotiekių buitiniams vartotojams prijungti ilgio	“	

Pastaba: pateikiant duomenis, vertinamos tik investicijos (investicijų projektai), kurios skirtos tik buitiniams vartotojams prijungti.

* Toms dujų įmonėms, kurios dujas transportuoja skirtinguose Lietuvos regionuose.

20 _____ m. _____ Įmonės vadovas _____

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-22](#), 2010-02-12, Žin., 2010, Nr. 22-1069 (2010-02-23), i. k. 110106ANUTA000O3-22

Nr. [03-256](#), 2012-09-21, Žin., 2012, Nr. 111-5669 (2012-09-26), i. k. 112106ANUTA000O3-256

Nr. [03-368](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09815

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-22](#), 2010-02-12, Žin., 2010, Nr. 22-1069 (2010-02-23), i. k. 110106ANUTA000O3-22

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. O3-187 patvirtintos Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos dalinio pakeitimo ir papildymo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-167](#), 2011-07-08, Žin., 2011, Nr. 89-4302 (2011-07-16), i. k. 111106ANUTA000O3-167

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. O3-187 „Dėl Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo ir papildymo

3.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-256](#), 2012-09-21, Žin., 2012, Nr. 111-5669 (2012-09-26), i. k. 112106ANUTA000O3-256

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. O3-187 „Dėl Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-368](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09815

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. O3-187 „Dėl Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-107](#), 2018-04-13, paskelbta TAR 2018-04-13, i. k. 2018-06046

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. O3-187 „Dėl Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo